

ÎNCHEIERE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni
„Magistrala”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Magistrala” împotriva Președintelui raionului Rîșcani cu privire la
achitarea sumei,

împotriva deciziei din 04 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 26 aprilie 2018, SA „Magistrala” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Președintelui raionului Rîșcani cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că în temeiul contractului nr. 71 din 01
septembrie 2016 a fost antreprenor general la obiectul privind executarea lucrărilor
de reparație a drumului central din satul Borosenii Noi, raionul Rîșcani.

În vederea executării stricte a contractului SA „Magistrala” a executat
lucrările prevăzute de contract prin care a semnat în octombrie 2016 procesul-
verbal de recepție a lucrărilor executate în valoare de 221 389,57 de lei.

În timpul executării lucrărilor pârâtul a mai solicitat lucrările adăugătoare în
valoare de 119 964,19 de lei și a promis ajustarea valorii la contract.

Prin decizia nr. 07/03 din 09 decembrie 2016 „Cu privire la modificarea
bugetului raional pentru anul 2016” a Consiliului raional Rîșcani s-a dispus
modificarea (prin majorare) sumei la reparația drumului central din satul Borosenii
Noi cu 200 000 de lei (lucrări adăugătoare).

SA „Magistrala” cu bună credință, a executat lucrările adăugătoare până în
luna noiembrie 2016.

Reclamanta a menționat că lucrările adăugătoare sunt confirmate prin
procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate în noiembrie 2016 și coordonate
de către șeful Secției Construcții Gospodărie Comunală și Drumuri a Consiliului
raional Rîșcani.

Totodată, a specificat că lucrările executate pârâțul le-a acceptat și achitat parțial sumă de 221 389,57 de lei, având însă obligația de recepționare și achitare a lucrărilor executate față de reclamant în mărime de 119 964,19 de lei.

A indicat că în conformitate cu art. 572 Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații, art. 514 Codul civil, stipulând că obligațiile se nasc din contract, inclusiv orice alt act sau fapt susceptibile ale produce, în condițiile legii, obligațiile urmând a fi executate în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și momentul stabilit, Reglementări similare fiind prescrise și de dispozițiile art. 512, 513 Codul civil RM.

Reclamantul a învederat că reclamația înaintată pârâțului în vederea achitării sumei pentru lucrările executate în mod extrajudiciar nu s-a soldat cu succes.

Prin hotărârea din 21 ianuarie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Magistrala” împotriva Președintelui raionului Rîșcani cu privire la achitarea sumei de 119 964,19 de lei, pentru lucrările executate; a fost încasat de la SA „Magistrala” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 598,92 de lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 19 februarie 2019, SA „Magistrala” a depus cerere de apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 04 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de SA „Magistrala” și a fost menținută hotărârea din 21 ianuarie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 118, 121 din Codul de procedură civilă, art. 514 din Codul civil, art. 72 alin. (7) din Legea privind achizițiile publice nr. 131 din 03 iulie 2015, art. 43, 53 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, a considerat ca fiind neîntemeiat apelul declarat, concluzionând în sensul menținerii hotărârii primei instanțe.

Instanța de apel a remarcat că nici în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și nici în cadrul examinării cauzei în ordine de apel nu au fost prezentate probe veridice și pertinente care cu certitudine ar confirma că între Președintele raionului Rîșcani și SA „Magistrala” a fost încheiat contract pentru executarea lucrărilor adăugătoare la repararea drumului central din satului Borosenii Noi, raionul Rîșcani.

Totodată, Colegiul a reținut că în pct. 9.9 al contractului de antrepriză nr. 71 din 01 septembrie 2016 a fost prevăzut că: lucrările executate de antreprenorul general în afara celor prevăzute în contract sau fără dispoziția beneficiarului, precum și cele care nu respectă prevederile contractului, fără a exista în acest sens o dispoziție expresă a beneficiarului, nu vor fi plătite antreprenorului general. Antreprenorul general trebuie să înlăture aceste lucrări, în termenul stabilit cu beneficiarul. De asemenea, el răspunde în fața beneficiarului de toate pagubele pe care le-a provocat acestuia. Lucrările respective vor fi plătite antreprenorului general numai dacă se dovedesc a fi necesare și se presupune că ele corespund voinței beneficiarului, în care caz vor fi notificate imediat.

Cu referire la argumentul apelantei precum că în procesul-verbal la terminarea lucrărilor nr. 32 din 26 noiembrie 2016, semnat de Comisia stabilită de Președintele raionului Rîșcani și chiar personal de Președintele raionului Rîșcani s-a indicat în mod direct și expres că lucrările au fost executate de SA „Magistrala”,

Colegiul reținând că apelantul a trecut cu vederea obiecțiile indicate în prezentul proces-verbal și anume că nu sunt respectate cerințele tehnologice, calitatea lucrărilor executate de plombarea gropilor drumului central s. Borosenii Noi, r-nul Rîșcani. Comisia a decis de a nu achitate lucrările până nu vor fi corectate toate obiectivele.

Instanța de apel a respins argumentul apelantului precum că lucrările adăugătoare nu s-au prevăzut inițial la încheierea Contractului nr. 71 din 01 septembrie 2016, dar fiind necesare, la ședința extraordinară a Consiliului Raional prin procesul-verbal nr. 07 din 09 decembrie 2016 a fost luată decizia de a modifica anexa nr. 1, aprobată prin decizia nr. 04/14 din 15 septembrie 2016 a Consiliului Raional cu privire la modificarea deciziei nr. 12/01-2 din 03 decembrie 2015 a Consiliului Raional, punctul 11 cifra „932,2” se substituie cu cifra „732,2” și s-a completat cu textul „reparația drumului central s. Borosenii Noi - 200 000 de lei (lucrări adăugătoare).

Or, modificarea deciziei Consiliului Raional nu este suficient de a constata că suma dată necesită a fi achitată pentru lucrările adăugătoare executate de SA „Magistrala”, astfel cum urma a fi efectuată ajustarea valorii contractul de antrepriză nr. 71 din 01 septembrie 2019.

Colegiul a menționat că deși contractual de antrepriză nr. 71 din 01 septembrie 2016 a fost încheiat între Președintele raionului Rîșcani în calitate de beneficiar și SA „Magistrala” în calitate de antreprenor, la încheierea contractului menționat Președintele raionului Rîșcani reprezenta interesele Consiliului raional Rîșcani și prin urmare instanța de apel a conchis că cererea de chemare în judecată a fost depusă față de pârâtul necorespunzător.

La 10 septembrie 2019, SA „Magistrala”, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată au aplicat eronat și încălcat normele de drept material și procedural, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, au fost apreciate arbitrar probele, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pe când prima instanță a dat o apreciere corectă materialului probator în coroborare cu actele cauzei.

Recurenta în susținerea cererii de recurs a invocat argumente de fapt și de drept similare celor expuse pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 04 iulie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 12 iulie 2019 (f.d. 170), care a fost recepționată de recurentă la 16 iulie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 171).

Astfel, recursul declarat la 10 septembrie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Magistrala”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Magistrala” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva

sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SA „Magistrala”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Magistrala”, împotriva deciziei din 04 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat